

Louise Sundorf Christensens prædiken 1. søndag i fasten

Taler

Louise Sundorf Christensen
Præst

Dato

22. februar 2026

Sted

Treenighedskirken, Esbjerg

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 22, vers 24-32

1 For nyligt skyllede en kaskelothval op på stranden ved Frederikshavn. Ikke længe efter, strandede endnu en hval ved Blåvandshuk, og for ganske nyligt, her fredag formiddag strandede yderligere fire hvaler ved Fanøs vestkyst.

5 De strandede hvaler kan synes som et forvarsel til os. En slags apokalypse; Er det et varsel om en nært forestående katastrofe, eller ligefrem dommedag? Hvalernes blod råber til os fra jorden!

Så forestiller man sig de strandede hvaler som et forvarsel til os, hvad består det
10 forvarsel så i? Venter der en straf til menneskeheden? Eller er straffen alene det, at vi nu konfronteres med de strandede hvaler, som repræsenterer nogle konsekvenser ved vores egne handlinger?

I al fald er det, som om, at de strandede hvaler manifesterer alverdens ulykker.

15 Kvaler, vi selv har bidraget til skabelsen af i vores hersken og hærgen over verdenshavene. Havene såvel som landjorden og verdensrummet. Alt kontrollerer og undersøger vi.

20 Og det har sine omkostninger. Det har sine omkostninger at søge storhed og magt, som vi mennesker ofte gør det. Det hører til vores art. Ja, Gud Herren befalede mennesket det på skabelsens sjette dag, hvor han sagde: *De skal herske over havets fisk, himlens fugle, kvæget, alle de vilde dyr og alle krybdyr, der kryber på jorden.* Og den befaling tog vi til os i en sådan grad, at vi tillader os at drive
25 rovdrift på naturen. Så når store og prægtige havdyr skyller op på vores strande,

da kan der synes til at være vores egen arts skyld. Det er vores egen skyld, for vi skaber selv alverdens kvaler. Vi har selv bidraget til det, for vi tog dette mandat til at herske over dyrene og naturen, til os som en blåstempling til vores stræben efter at bemægtige os kloden. Vi vil gerne være den største art.

Så det er vores egen arts skyld, at der nu er spøgelsesnet i havene. Vores overfiskeri hjemsøger os. Alt det dystre og uhyggelige bliver ikke bare i havet, det kommer nu op til overfladen, og vi slipper ikke for at forholde os til det.

Det er konsekvensen af at ville være størst. Det er konsekvensen af, at vi ikke tjener naturen rettelig. Alt for længe har vi udnyttet de ressourcer, vi har skabt med teknologien. Vi optimerer fiskeriet, vi kontrollerer- og laver kvoter, og til vores eget forsvar får vi vores hersken, til at lyde som en velgerning.

Og gid det var så vel.

Gid at havet ikke skulle kaste al sin galde op på landjorden igen, for at minde os om vores misgerninger. For at minde os om, at vi skulle have tjent havet, og ikke søgt profit og storhed. For profit og storhed frister mennesket til at søge sig selv, fremfor andres vel. Det er synden, som mennesket har i sig. På baggrund af den synd, og det begær vi har efter at blive den største, da retfærdiggør vi de slette gerninger vi begår: De opskyllede hvaler og overfiskeriet bortforklares. Der skal jo fisk på bordet, ville man kunne sige. Ligesom kvotekongerne ville kunne sige, at de tjener et større formål. De søger jo for, at der er fangst i nettene, og sådan har man jo gjort i mange år. Og vi skal vel ikke vogte over hinanden?

Nej. *Sådan skal I ikke være.* Vi skal ikke vogte hinanden, men vi skal tjene hinanden. Sådan lød det før i Jesu fordring til disciplene. En fordring, der lyder på, at alle menneskelige værdier skal vendes på hovedet. I stedet for at stræbe efter at blive den største, skal man tjene sine medmennesker og omgivelser. Det er hvad Jesus siger til os. Det er hvad han sagde, i den specifikke situation, da der blandt hans tolv disciple opstod en strid om, hvem af disciplene, der skulle lede flokken, den dag Jesus ikke ville være blandt dem længere. Og da minder Jesus disciplene om, at den dag han ikke er blandt dem længere, der skal ingen af disciplene søge at blive den største blandt dem. Ingen af disciplene skal udøve magt over andre, hverken indenfor- eller udenfor deres gruppe. De skal ikke være som dem, der anvender magt og lader sig kalde velgørere. *Sådan skal I ikke være,* lyder det.

Den tiltale er også en tiltale til os i dag. Jesu fordring til os, hans følgere, hans kirke, vi kristne, er at vi heller ikke skal søge storhed. Vi skal heller ikke søge at vinde magt over andre og tro, at det er velgerninger.

70

Nej, Jesus vender det hele på hovedet: *Lederen skal blive som tjeneren, og den yngste skal blive som den ældste*. Han udvisker skellene mellem mennesker, med fordringen om, at vil man følge ham. Vil man rettelig tro på ham, så skal man tjene sin næste og sine omgivelser.

75

Og hvordan tjener vi mennesker så hinanden på bedst mulig vis? Fører det ikke bare til mere bundtrawl, mere forbrug og mere rovdrift på naturen, hvis vi skal sørge for føde og derved tjene hinandens liv og vel?

80 Nej, for sådan skal vi ikke være. Vi skal lære at skelne mellem, hvornår vi tjener os selv og synden, og hvornår vi tjener hinanden og derved også Gud. Der er altså to sider.

85 Ligesom der er to sider på en hval. På hver side sidder et øje. Den kan ikke se ligefrem som vi kan det, men den kan vælge, hvilken side, den vil se til, når bare den lukker det ene øje, til den side, hvor udsynet alligevel ikke byder noget godt.

90 Hvalen kan altså vælge i mellem at se til den side, hvor der er næring, eller den kan se den anden vej, ud i havets mørke. Den er nødt til at forholde sig til, at havet indeholder begge dele; Både føde og dybde. Det eksisterer på en og samme tid, men hvalen kan vælge mellem, hvad der gavner den bedst. Er det dens livsnødvendige næring, eller er det havets lurende farer?

95 På samme måde skal vi mennesker, der helst kun ser fremad og opad i vores udfoldelse og muligheder, lære at skelne. Hvad er bedst for os? At søge næring, eller søge ind i vores eget, mørke dyb?

100 Levede vi mere som hvalen, der mest af alt er optaget af at få næring nok, da ville vi ikke fristes til at jage i mørket efter storhed og vinding. Da ville vi søge den åndelige næring, som gives os her i kirken. Da ville vi høre Ordet, som det forkyndes søndag efter søndag, og da ville vi tjene hinanden uden at vi først skulle mindes derom.

105 Så levede vi mennesker sådan, så ville vi slet ikke have brug for evangeliet.

Men sådan er mennesket ikke indrettet. Mennesket vil stræbe efter indflydelse. Vi vil ikke være den mindste. Det er vi for forfængelige til, og det er vores dyb og mørke. Derfor har vi brug for at høre Ordet om Vorherre Jesus Kristus, vores
110 søkort, håb og lys. Kun ved ham kommer vi op til overfladen igen. Kun ved Guds gerning i ham på korset kan vi ånde lettet op. Kun ved troen på ham, kan vi få udsyn til landet bag hav.

Så når vi lever i en verden, hvor vi skal tjene til dagen og vejen, da må vi have for
115 øje, at vi går til vores hverv på en ansvarsfuld måde, for vores art, menneskeheden, er den ledende – men skal vi ikke blive lidende, ja, så må vi opfatte os selv som tjenere. Så lad os tjene arterne, havene, jorden og vores medmennesker, i stedet for at tænke på, hvad vi kan indtjene, for da tjener vi også Gud. Gud, der tjente os, ved at blive vores art lig, da han tog et menneskes
120 skikkelse på sig, for at sone menneskets synd på korset. Kun ved troen på ham, kan vi gå *fra dødningshjem til de levendes land*, som vi om lidt skal synge om i salmen *O Kristelighed*.

De levendes land, hvor evigheds sol skinner klart allen stund. På saligheds grund!
125 Amen.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen.

130

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

135

Tags

1. søndag i fasten, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/louise-sundorf-christensens-praediken-1-sondag-i-fasten>

140